

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

Μικροοικονομική Ανάλυση I

Δομή της αγοράς

Ισορροπία της Μονοπωλιακής
επιχείρησης

Τμήμα: Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης

Διδάσκων: Λαζαρίδης Παναγιώτης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για το μέλλον
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Μαθησιακοί Στόχοι

- Γνώση και κατανόηση της βραχυχρόνιας και της μακροχρόνιας ισορροπίας της μονοπωλιακής επιχείρησης.
- Γνώση και κατανόηση των διαφορών της μονοπωλιακής επιχείρησης με την επιχείρηση στον τέλειο ανταγωνισμό.
- Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων που αφορούν τη ισορροπία της μονοπωλιακής επιχείρησης.
- Γνώση και κατανόηση της έννοιας της μονοπωλιακής δύναμης και του δείκτη Lerner.
- Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων που αφορούν τη μονοπωλιακή δύναμη της επιχείρησης.

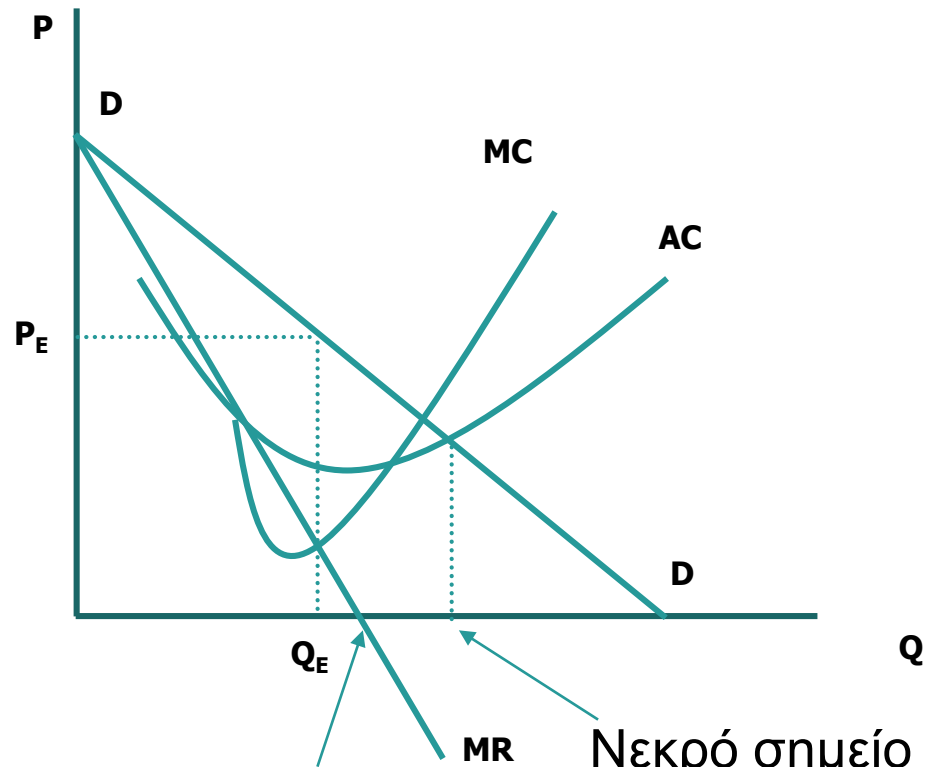

Ισορροπία της μονοπωλιακής επιχείρησης στην μακροχρόνια περίοδο

$$MR = MC$$

$$\frac{d(MR)}{dQ} < \frac{d(MC)}{dQ}$$

$$P \geq AC$$

Σημείο μεγιστοποίησης εσόδων

Μετρώ σημείο παραγωγής $P=AC$ ή $R=C$

Ιδιότητες της ισορροπίας της μονοπωλιακής επιχείρησης 1/2

- Στην μακροχρόνια περίοδο η μονοπωλιακή επιχείρηση δεν μπορεί να λειτουργήσει με ζημιές ($P \geq AC$).
- Σε αντίθεση με την περίπτωση του τέλει ανταγωνισμού, μπορεί να λειτουργήσει με κέρδη.
- Η μονοπωλιακή επιχείρηση καθορίζει την ποσότητα που θα παράγει και η τιμή προκύπτει από την υπάρχουσα ζήτηση ή το αντίθετο. Δεν μπορεί να καθορίσει και τα δύο (τιμή και ποσότητα).

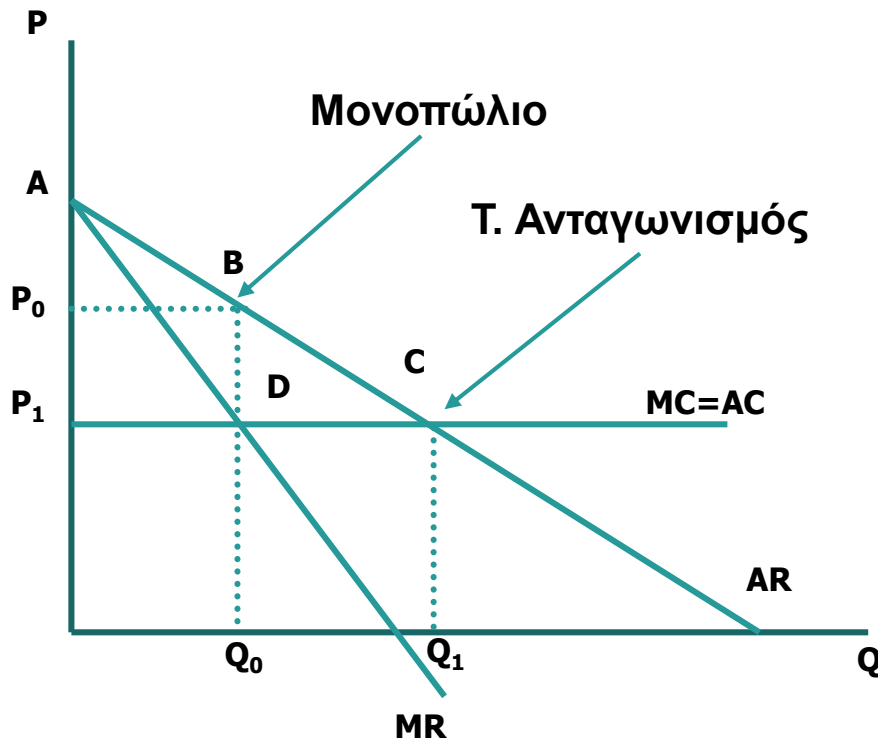

Ιδιότητες της ισορροπίας της μονοπωλιακής επιχείρησης 2/2

- Επειδή στο σημείο ισορροπίας $MC < P$ οι καταναλωτές πληρώνουν τιμή μεγαλύτερη του κόστους παραγωγής. Για την μεγιστοποίηση όμως της κοινωνικής ευημερίας θα πρέπει η παραγωγή να αυξηθεί μέχρι $MC = P$ (Τέλειος ανταγωνισμός).

Σύγκριση Μονοπωλίου και Τέλειου Ανταγωνισμού 1/2

Πλέονασμα Καταναλωτή στο μονοπώλιο = ABP_0

Πλέονασμα Καταναλωτή στον Τέλειο Ανταγωνισμό = ACP_1

Απώλεια πλεονάσματος P_0BCP_1

P_0BDP_1 μεταφέρεται στην επιχείρηση

BCD απώλεια για την κοινωνία

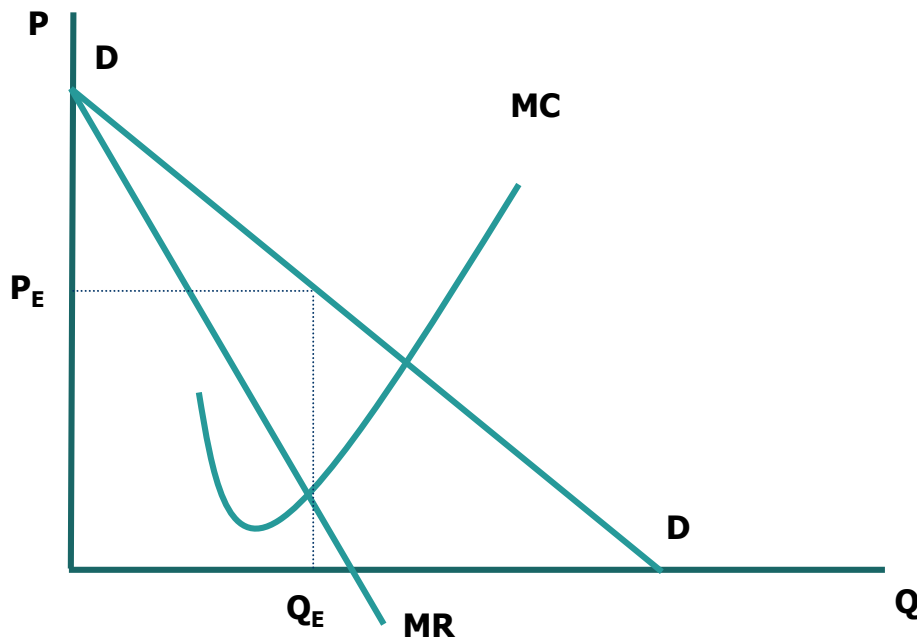

Σύγκριση Μονοπωλίου και Τέλειου Ανταγωνισμού 2/2

- Αποδεικνύεται ότι κι αν ακόμη αναδιανεμηθούν στους καταναλωτές τα κέρδη της Μονοπωλιακή Επιχείρησης η σπατάλη πόρων παραμένει.
- Σε αντίθεση με τον Τ.Α. είναι δυνατό να υπάρξει ισορροπία με φθίνον κόστος.

Σχέση προσφοράς και ζήτησης

Στο σημείο ισορροπίας $D < S$

↓
Μονοπώλιο και διαφήμιση

Στο σημείο ισορροπίας $P > MC$

Στην τιμή P_E η επιχείρηση
είναι διατεθειμένη να πουλήσει
ποσότητα μεγαλύτερη του Q_E

Μείωση της τιμής όχι μόνο για
τις επιπλέον μονάδες

Μείωση του κέρδους

Ελαστικότητα ζήτησης και ισορροπία μονοπωλιακής επιχείρησης 1/2

Σωστό ή Λάθος ;

Τα κέρδη της μονοπωλιακής επιχείρησης βασίζονται στην αδυναμία των καταναλωτών να αντιδράσουν αφού η ζήτηση του προϊόντος που παράγει είναι ανελαστική.

Στο σημείο ισορροπίας $MR = MC$ και $MR > 0$
αφού $MC > 0$

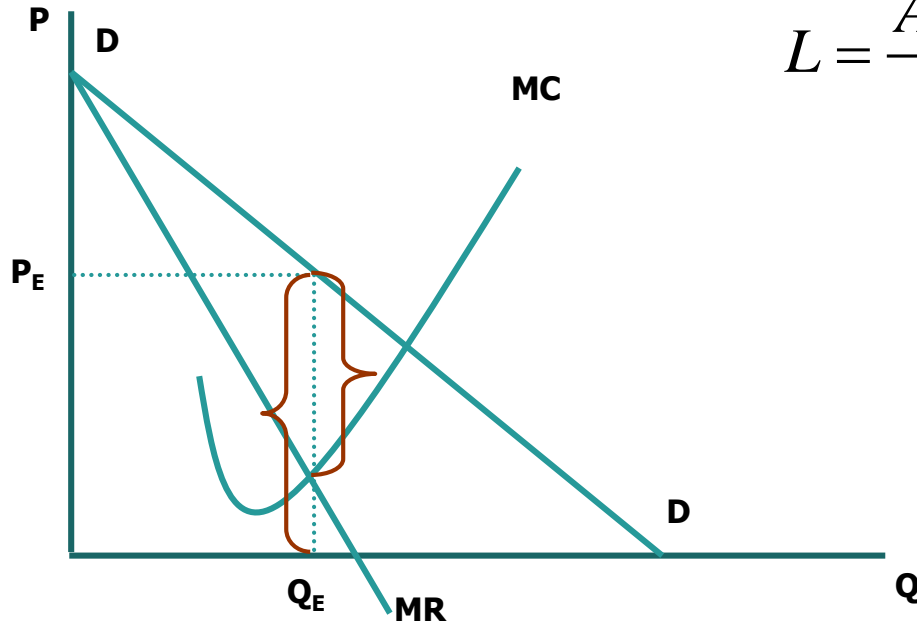
Ελαστικότητα ζήτησης και ισορροπία μονοπωλιακής επιχείρησης 2/2

$$\begin{aligned}\text{όμως } MR &= AR \left(1 - \frac{1}{|E_D|} \right) \rightarrow AR \left(1 - \frac{1}{|E_D|} \right) > 0 \\ &\rightarrow |E_D| > 1\end{aligned}$$

Η μονοπωλιακή επιχείρηση δεν θα παράγει ποτέ σε σημείο της καμπύλης ζήτησης που η ελαστικότητα είναι > -1 (ανελαστική ζήτηση).

Βαθμός μονοπωλιακής δύναμης Δείκτης Lerner 1/2

$$L = \frac{AR - MC}{AR} \quad 0 \leq L \leq 1$$

$L = 1$ όταν $MC = 0$

$L = 0$ όταν $MC = AR$

(Τ. Ανταγωνισμός)

Βαθμός μονοπωλιακής δύναμης Δείκτης Lerner 2/2

Αποδεικνύεται ότι $L = \frac{1}{|E_D|}$ Μέγιστο L όταν $|E_D| = 1$

$$MR = P \left(1 - \frac{1}{|E_D|} \right) \rightarrow MR = AR \left(1 - \frac{1}{|E_D|} \right)$$

$$\rightarrow |E_D| = \frac{AR}{AR - MR}$$

$$\rightarrow |E_D| = \frac{AR}{AR - MC} \rightarrow \frac{1}{|E_D|} = \frac{AR - MC}{AR} = L$$

Παράδειγμα 1 1/3

$P = 100 - 4Q$ Συνάρτηση ζήτησης

$C = 50 + 20Q$ Συνάρτηση κόστους

Συνάρτηση εσόδων $R = PQ = (100 - 4Q)Q = 100Q - 4Q^2$

Παράδειγμα 1 2/3

$$\left. \begin{array}{l} MR = 100 - 8Q \\ MC = 20 \end{array} \right\} MR = MC \Rightarrow 100 - 8Q = 20$$

$$Q_E = 10 \quad P_E = 60$$

$$\Pi = 600 - (50 + 20 \cdot 10) = 350$$

$$L = \frac{AR - MC}{AR} = \frac{60 - 20}{60} = \frac{2}{3}$$

Παράδειγμα 1 3/3

Στην περίπτωση που η επιχείρηση δρα ως επιχείρηση σε πλήρως ανταγωνιστικό κλάδο.

$$P = MC \Rightarrow 100 - 4Q = 20$$

$$Q_E = 20 \quad P_E = 20$$

$$\Pi = 400 - (50 + 20 \cdot 20) = -50$$

Βιβλιογραφία 1/2

1. Η Ελληνική μετάφραση του “Microeconomics” , Besanko David A., Braeutigam Ronald R., John Wiley & Sons, Inc.2008

Besanko David A., Braeutigam Ronald R.

ΜΙΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Εκδόσεις Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ.ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. 2009

2. Η Ελληνική μετάφραση του “Microeconomics” , M. L. Katz and H. S. Rosen, McGraw Hill Companies Inc. 1998.

M. L. Katz and H. S. Rosen

ΜΙΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Εκδόσεις: ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ, 2007

Βιβλιογραφία 2/2

3. Η Ελληνική μετάφραση του “Microeconomics” , Μ. Chacholiades, Macmillan Publishing Company. 1986.

M. Chacholiades

ΜΙΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι

Εκδόσεις: ΚΡΙΤΙΚΗ, 1990

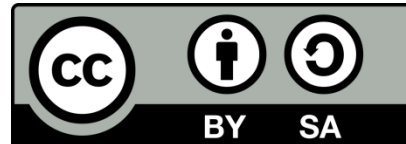
Λέξεις – έννοιες κλειδιά

- Ισορροπία μονοπωλιακής επιχείρησης, μονοπωλιακή δύναμη, δείκτης Lerner.

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

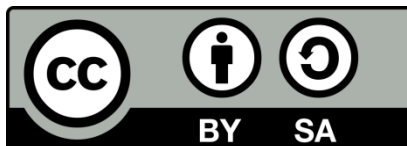
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 2014. Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Λαζαρίδης Παναγιώτης, «Μικροοικονομική Ανάλυση 1». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://mediasrv.aua.gr/eclass/courses/OCDAERD103/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων, π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Η άδεια αυτή ανήκει στις άδειες που ακολουθούν τις προδιαγραφές του Ορισμού Ανοικτής Γνώσης [2], είναι ανοικτό πολιτιστικό έργο [3] και για το λόγο αυτό αποτελεί ανοικτό περιεχόμενο [4].

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

[2] <http://opendefinition.org/okd/ellinika/>

[3] <http://freedomdefined.org/Definition/EI>

[4] <http://opendefinition.org/buttons/>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
 - το Σημείωμα Αδειοδότησης
 - τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
 - το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)
- μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.